

Tragédi – pracovní list

Před představením

1. Načrtni, jak si představuješ antickou postavu.

2. Opáčko pro lepší orientaci (tady nemusíš nic vyplňovat ;) Jen si vše pozorně přečíst.

Agamemnón – mykénský král a vůdce Řeků u Tróje (To je ta válka s trójský koněm). Po návratu domů zavražděný vlastní manželkou.

Klytaimnéstra – manželka Agamemnóna, která ho po návratu z Tróje zabije s pomocí jejího milence.

Elektra – dcera Agamemnóna a Klytaimnéstry, posedlá pomstou za otcovu vraždu.

Orestés – syn Agamemnóna, který zabije matku Klytaimnéstru, aby pomstil otcovu smrt.

Antigoné – dcera Oidipa, která navzdory zákazu pohřbí bratra Polyneika a přijme za to trest.

Isméné – sestra Antigony, opatrnější a zprvu poslušná autoritě, i když s ní soucítí.

Oidipus – thébský král, jenž nevědomky zabije otce a ožení se s vlastní matkou, čímž naplní věštbu.

Laios – thébský král, otec Oidipa, kterého Oidipus nevědomky zabije na cestě do Théb.

Iokasté – matka a zároveň manželka Oidipa, která po odhalení pravdy spáchá sebevraždu.

Teiresiás – slepý thébský věstec, který zná pravdu o Oidipově vině.

Po představení

3. Kdo zrovna promlouvá?

Tato inscenace by se dala nazvat takovou hodně obsáhlou a komickou **výpovědí** o světě antické tragédie stejně jako o světě v pozdním kapitalismu. Hlasy více než dva tisíce let starých postav se tu mísí s hlasem současného režiséra a autora textu Šimona Spišáka a s hlasem samotných herců a herečky. Zamysli se nad tím, kdo všechno v inscenaci promlouvá a podle čeho poznáš, jak se proměňují. Připiš jej/ji k citátům.

„Zelenou, protože já si představuju, že celá ta scéna se odehrává v lese.“

„A jelikož má mluva aluzí nepovedenou na jambický pentametr jest, což divákům situaci taky neulehčuje, a texty co povídám výrazně introspektivní, přibližle autoreflexivní a obsesivně explikující jsou, též témy střídám bez konzistence zjevné, což samozřejmě tématu parciální inscenace téhle jest, leč chaos zdánlivý vytvářet to může.“

„Že pozor dávat by sis měla, by přes držku jsi nedostala“

„Postavy dramatu antického zmateny jsou. Jak telata po sobě koukají.“

„Holky, já trápení mám obrovský.“

„Auto rychlý barevný znakem síly platební je dnes.“

„Můj honorář mnohdy od počtu lajků a sdílení závisí.“

4. Spoj pojmy s definicí.

1. Konvence
2. Jednota děje, místa a času
3. Jevištní znak
4. Deus ex machina
5. Blankvers

- a) Ustálené (většinou nepsané) pravidlo nebo dohoda, podle níž se v daném umění/žánru „hraje“ a publikum ví, jak ji číst (např. sbor v antické tragédii, monology, typizované postavy).

- b) Náhlé vyřešení zápletky „zvenčí“, typicky zásahem božstva nebo autoritativní síly, která problém utneme bez toho, aby vyplynul z předchozího děje.
- c) Klasické dramatické pravidlo, že hra má mít jeden hlavní děj bez výrazných vedlejších linií, odehrávat se na jednom místě a v časovém úseku zhruba jednoho dne.
- d) Jakýkoli prvek na scéně, který něco znamená a nese informaci (rekvizita, kostým, světlo, gesto, zvuk), tedy ne jen „věc“, ale významový signál pro diváka.
- e) Nerýmovaný jambický pětistopý verš (typicky 10 slabik s přízvukem na každé druhé), běžný v anglickém dramatu a epice.

Společně

Diskuze 1:

Povídejte si ve třídě o tématu hodnoty člověka ve vztahu k online prostředí.

Máte podobný nepříjemný pocit jako Tragédi – že „sdílení“ online buduje vaši osobnost a zvyšuje vaši hodnotu? Pokud ano, jaké v tom vidíte nevýhody nebo naopak výhody? Pokud ne, jaké jiné vlastnosti nás činí „více cool“ v očích druhých lidí?

Téma souvisí také s tím, co v naší inscenaci symbolizovalo „*auto rychlé barevné*“.

Diskuze 2:

Věděli jste, že antická dramata často vypráví o těch samých událostech, ale popisují je trochu jinak? Tak např. o vraždě Agamemnóna psal před Sofoklem dramatik Aischylos v trilogii Oresteia. U Aischyla je král zavražděn jeho manželkou pomocí utěrky a rány mečem nebo sekerou při koupeli. U Sofokla je více zdůrazněna rána do hlavy a spoluúčast milence Aigista při vraždě.

Dokážete vymyslet ještě nějaké další příklady z umění, náboženství nebo současného mediálního světa, kde se děje něco podobného?